

[Ellemann-Jensen]

f. eks. sidst i 1950'erne og i 1960'erne, og som pressede lønningerne op. På disse områder er der derfor ingen grund til længere at holde sådanne lønstrukturer i forhold til andre dele af samfundet, at man bliver ved med at presse folk igennem uddannelsesinstitutionerne præcis til disse områder. Det er altså alt for firkantet at tale om, at der eksisterer et lønfortersløb for offentligt ansatte grupper, bare fordi lønrelationerne har ændret sig.

Men det skal da også siges ved denne lejlighed, at der da tydeligvis er grupper blandt offentligt ansatte, som er gledet urimeligt bagud i det samlede billede. Der er også et cheflønsproblem. Der er i det hele taget steder, hvor der kan være behov for opretninger. Derfor er vi i venstre godt tilfredse med, at regeringens løsning her afsætter et forholdsvist stort beløb til at oprette sådanne skævheder, og vi skal opfordre til, at man virkelig bruger disse midler efter den erklærede hensigt, nemlig til at oprette egentlige skævheder i systemet.

De selvstændige erhvervsdrivendes indkomstforhold foreslår regeringen reguleret ved lovgivningen om avancebegrænsning, begrænsning af tantieme og vederlag, og så de særlige forhold omkring lægernes overenskomster. Vi erkender i venstre det politisk nødvendige i, at man på denne måde udbreder kravet om tilbageholdenhed til samtlige grupper i samfundet, men vi finder det samtidig nødvendigt, at man nu ophæver den meget stramme prisstoplov, der jo blev gennemført i efteråret, for en sådan stram prisstoplov vil over et længere tidsrum være ødelæggende for erhvervsudviklingen, og vi finder det helt rimeligt, at den, sådan som de politiske forhold er, nu afløses af en avance-lovgivning. Men vi skal minde om, at der også eksisterer lavindkomstproblemer blandt selvstændige erhvervsdrivende, og at et avancerstop jo mange steder helt automatisk låser indkomstmulighederne fast, samtidig med at lønudviklingen blandt lønmodtagere altså får mulighed for en vis bevægelse opad. Det skal ikke være usagt ved denne lejlighed.

Hvis man foretager en isoleret økonomisk betragtning af regeringens samlede løsning, så står det klart, at den ikke i sig selv gør det muligt at opfylde regeringens erklærede mål, nemlig at nedbringe underskuddet på betalingsbalancens løbende poster. Det underskud, der i år skulle have været højst 6½ mia

kr., tegner til at blive væsentligt større. Det må vi i dag erkende og dybt beklage.

Det er naturligvis positivt i sig selv, at der herefter er lagt op til et faldende underskud i de kommende år, men her må vi jo se i øjnene, at der i dette spil er en ganske ubehagelig joker, nemlig olieprisen og de deraf følgende stigninger i råvarepriserne.

For venstre er det imidlertid væsentligt at slå fast, at regeringen med den løsning, vi behandler i dag, ikke har opgivet det mål, der står øverst i regeringsaftalen, nemlig at arbejde for, at underskuddet over for udlandet skal bringes ned år for år. Vi noterede os i forgårs statsministerens ord om, under hvilke forudsætninger denne løsning bliver gennemført, og vi noterede os det løfte, der lå i bemærkningerne om, at hvis disse forudsætninger ændres, så vil regeringen gribe ind i den økonomiske politik for at sikre opfyldelsen af sin overordnede målsætning. For en nedbringelse af underskuddet over for udlandet må fortsat være regeringens helt overordnede mål. Kun på den måde kan man skaffe en solid basis for en fremtidig udvidelse af beskæftigelsen. Og viser det sig, at den internationale udvikling bliver sådan, at den løsning, vi behandler her i dag, ikke skaber en tilstrækkelig stram udvikling i Danmarks omkostnings- og efterspørgselsforhold, så må regeringen gribe ind.

Det er vist klart for enhver, at venstre gerne havde set en strammere indkomstpolitisk løsning for at sikre opfyldelse af regeringens mål. Vi havde gerne set, at regeringen havde taget fat på de automatiske vækstfaktorer, som er nævnt i den seneste rapport fra regeringens økonomiske sekretariat, og som jo umuliggør en opretning af den økonomiske balance i Danmark, hvis de bare får lov til at virke uhindret. Først og fremmest havde vi gerne set, som jeg nævnte tidligere, en begrænsning af den automatiske dyrtidsregulering, hvilket vi anser for at være af afgørende betydning for at genskabe en økonomisk balance i Danmark. Men vi har i de seneste uger måttet erkende, at den politiske stemning i Danmark ikke er moden til sådanne indgreb endnu. Vi har måttet erkende, at et flertal i befolkningen og et flertal i denne sal nok er ved at være klar over problemernes karakter og problemernes omfang, men at dette flertal endnu ikke er parat til at drage de nødvendige konsekvenser af denne erken-